

# Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 31.

Vydána dne 10. dubna 1949.

Cena Kčs 1.—.

## OBSAH:

(93. a 94.) 93. Zákon o zrušení sirotčích pokladen. — 94. Zákon o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací.

## 93.

## Zákon

ze dne 23. března 1949

o zrušení sirotčích pokladen.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Přípravná opatření ke zrušení  
sirotčích pokladen.

## § 1.

(1) Hypotekární pohledávky sirotčích pokladen s příslušenstvím přecházejí dnem 1. ledna 1950 za úhradu na okresní spořitelny a záložny, po případě na spořitelny a záložny (dále jen „peněžní ústavy“) v sídlech příslušných okresních soudů; ministerstvo financí může ze závažných organizačních důvodů, zejména není-li v sídle soudu hlavní závod peněžního ústavu, stanovit vyhláškou v úředním listě republiky Československé, že hypotekární pohledávky sirotčí pokladny přecházejí na peněžní ústav v jiném místě.

(2) Výše úhrady za hypotekární pohledávku a způsob jejího splacení se určí dohodou mezi sirotčí pokladnou a peněžním ústavem. Nedojde-li k dohodě, rozhodne předseda příslušného krajského soudu v dohodě s Ústřední radou družstev.

(3) Přechod hypotekárních pohledávek podle odstavce 1 se zapisuje ve veřejných knihách na návrh předsedy příslušného krajského soudu s poukazem na tento zákon. Knihovní zápisy jsou osvobozeny od poplatků.

## § 2.

Hotovosti soudních chráněnců uložené v sirotčích pokladnách se od 1. ledna 1950 neúčtují.

## § 3.

Sirotčí pokladny si napříště nesmějí mezi sebou poskytovat zápůjčky.

## § 4.

Ministr spravedlnosti může v dohodě s ministrem financí slučovat sirotčí pokladny, které mají sídlo v obvodě téhož krajského soudu.

Postupné zrušení sirotčích  
pokladen.

## § 5.

Ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí zruší postupně sirotčí pokladny, jakmile to bude odůvodněno hospodářskými poměry jednotlivých sirotčích pokladen a stavem jejich jmění, nejpozději však do 31. prosince 1955.

## § 6.

(1) Pohledávky proti sirotčí pokladně, které budou uplatňovány po jejím zrušení, se uhradí ze správních přebytků (reservních fondů) hromadně spravovaných (§ 12, odst. 2 zákona ze dne 16. října 1946, č. 193 Sb., o úpravě některých poměrů sirotčích pokladen).

(2) Hotovosti soudních chráněnců, které byly uloženy u zrušené sirotčí pokladny, se převedou na samostatné vkladové účty jako jednotlivá soudní deposita.

## § 7.

Po zrušení všech sirotčích pokladen případnou správní přebytky (§ 6, odst. 1) státu, a to dnem, který stanoví ministr financí; po jich odvedení státní pokladně přecházejí závazky zrušených sirotčích pokladen na stát.

## Ustanovení závěrečná.

## § 8.

Počínajíc rokem 1950 bude z čistých správních přebytků sirotčích pokladen každoročně až do dne, kdy případnou státu (§ 7), odvedena do státní pokladny částka, kterou určí pro běžný rok ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí.

## § 9.

Po zrušení všech sirotčích pokladen budou výnosy zdrojů uvedených v § 7, odst. 3 zákona č. 193/1946 Sb. odváděny státní pokladně.

## § 10.

Dnem vyhlášení tohoto zákona se zrušuje ustanovení § 1, odst. 2 zákona č. 193/1946 Sb. a dnem 31. prosince 1949 ustanovení jeho § 7, odst. 1 a 2.

## § 11.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v krajích českých; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Čepička v. r.

## 94.

## Zákon

ze dne 24. března 1949

o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

## § 1.

Knihy, hudebniny a jiné neperiodické publikace.

(1) Knihami, hudebninami a jinými neperiodickými publikacemi podle tohoto zákona jsou

veškeré rozmnoženiny děl literárních, hudebních, výtvarných a fotografických, určené k rozšiřování, nehledíc k jejich rozsahu, účelu nebo stupni hodnoty. Za neperiodické publikace se však považují i publikace, které vycházejí pravidelně nebo nepravidelně v obdobích nejmeně jednoročních a díla, vydávaná po částech, tvoří-li části obsahové celek.

(2) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na rozmnoženiny:

a) kinematografické,

b) fonografické,

c) sloužící volebním účelům, pokud se jejich obsah omezuje jen na údaje potřebné k volbě,

d) sloužící úřední potřebě státních nebo jiných veřejných orgánů v mezích jejich úřední působnosti nebo vnitřní nebo odbytové potřebě fyzických nebo právnických osob (stanovy spolků, organizační řády, podnikové směrnice, oběžníky, vzorce, ceníky, programy, vývěsky a pod.), pokud nemají ráz díla literárního nebo uměleckého,

e) sloužící společenskému a rodinnému životu (pozvánky, navštívenky, rodinná oznámení a pod.), pokud nemají ráz díla literárního nebo uměleckého.

## Vydávání neperiodických publikací.

## § 2.

(1) Ministerstvo informací a osvěty stanoví každoročně na podkladě návrhu, vypracovaného Ústřední ediční radou (§ 8) plán pro vydávání neperiodických publikací a řídí jejich vydávání. Přitom postupuje, jde-li o odborné neperiodické publikace, v dohodě se zúčastněnými ministerstvy.

(2) Vydavatelé (§ 3) jsou povinni řídit se při své vydavatelské činnosti plánem podle odstavce 1.

## § 3.

(1) Ministerstvo informací a osvěty může po slyšení Ústřední ediční rady a, jde-li o vydávání odborných neperiodických publikací, v dohodě se zúčastněným ministerstvem udělit oprávnění vydávati neperiodické publikace (dále jen „vydavatelské oprávnění“):

1. státním orgánům, ústavům, fondům, podnikům a zařízením,
2. politickým stranám zastoupeným v Národním shromáždění,
3. jednotné odborové organizaci,

4. vrcholným organisacím kulturním, hospodářským, zájmovým, sociálním a tělovýchovným,
5. národním a komunálním podnikům, jakož i podnikům oprávněným k provozování zahraničního obchodu a mezinárodního zasílatelství,
6. družstvům a spolkům, které podle stanov mohou šířit díla v § 1, odst. 1 uvedená.

(2) Vydavatelské oprávnění se může týkat všech neperiodických publikací nebo jen některých, při čemž ke zřízení vydavatelského podniku je třeba zvláštního povolení ministerstva informací a osvěty.

### Rozšiřování neperiodických publikací.

#### § 4.

Ministerstvo informací a osvěty řídí rozšiřování neperiodických publikací domácího i cizího původu.

#### § 5.

(1) Napříště může krajský národní výbor udělovat oprávnění k rozšiřování neperiodických publikací (dále jen „oprávnění k rozšiřování“) jen právnickým nebo fysickým osobám podle dalších ustanovení.

(2) Osoba, které bylo uděleno vydavatelské oprávnění (§ 3, odst. 1), je oprávněna k rozšiřování jí vydaných neperiodických publikací.

#### § 6.

Pokud jde o osoby fysické, mohou oprávnění k rozšiřování nabýti jen českoslovenští občané, kteří dosáhli 21. roku věku, nejsou vyloučeni ze zápisu do stálých voličských seznamů a mají způsobilost pro řádný výkon oprávnění. Při udělení oprávnění budiž vždy přihlíženo k místní kulturní a hospodářské potřebě.

#### § 7.

K rozšiřování neperiodických publikací kulturně politického obsahu a rozšiřování učebnic, školních textů a jiných školních neperiodických publikací podle tohoto zákona, schválených ministrem školství, věd a umění, není zapotřebí oprávnění k rozšiřování (§ 5). Ministerstvo informací a osvěty určí, které neperiodické publikace jest pokládati za publikace kulturně politického obsahu.

#### § 8.

### Ústřední ediční rada.

(1) Ministr informací a osvěty zřídí Ústřední ediční radu, která se skládá z Národní ediční rady české při ministerstvu informací a osvěty a Národní ediční rady slovenské při pověřenectvu informací a osvěty, jako iniciativní a poradní sbory ve věcech neperiodických publikací.

(2) Předpisy o organizaci, jednání a usnášení Ústřední ediční rady a jejích národních složek upraví organizační a jednací řád, který vydá ministerstvo informací a osvěty.

#### § 9.

### Přechodná ustanovení.

Orgány, organisace a právnické osoby, uvedené v § 3, odst. 1, které dosud byly oprávněny vydávat neperiodické publikace, mohou požádati do 15 dnů ode dne počátku účinnosti zákona o udělení oprávnění (§ 3), jinak jejich oprávnění zanikají. Do vyřízení žádosti mohou v mezích dosavadních oprávnění neperiodické publikace dále vydávat a vydavatelský podnik dále provozovat podle ustanovení tohoto zákona. Ostatní oprávnění k vydávání neperiodických publikací a k provozování vydavatelských podniků (nakladatelství) podle živnostenského řádu (živnostenského zákona) nebo podle jiných ustanovení zanikají.

#### § 10.

### Zvláštní ustanovení.

(1) Ministerstvo informací a osvěty může uložit osobám, jejichž vydavatelské oprávnění nebo oprávnění k rozšiřování zaniklo, aby mu ohlásily veškeré věci, které sloužily nebo byly určeny k provozu podniku, zejména zásoby knih, papíru a jiného materiálu, osobám, které měly vydavatelské oprávnění, může také uložit, aby mu ohlásily své nakladatelské smlouvy.

(2) Ministerstvo informací a osvěty může učinit stran ohlášených věcí a smluv vhodná opatření, zejména může zakázat, aby s nimi oprávněná osoba nakládala buď vůbec nebo určitým způsobem a může zařídit, aby byly přenechány osobám jiným.

(3) Nařídí-li ministerstvo informací a osvěty, aby nakladatelská smlouva přešla na osobu, která má vydavatelské oprávnění podle tohoto zákona, vstupuje nabyvatel do práv a závazků z takové smlouvy vůči zadavateli a je povinen poskytnout dřívějšímu oprávněnému přiměřenou náhradu za náklady, které mu z plnění

smlouvy vzešly a nejsou vyrovnány užítkem, jež mu plnění smlouvy přineslo.

(4) Nařídí-li ministerstvo informací a osvěty, aby věci, které sloužily nebo byly určeny k provozu podniku, byly přenechány jiné osobě, je nabyvatel povinen dát dosavadnímu oprávněnému náhradu v mezích platných cenových předpisů, nejvýše však ve výši pořizovací ceny.

(5) Pokud není v odstavcích 3 a 4 stanoveno jinak, nevzniká z opatření ministerstva informací a osvěty podle odstavce 2 nárok na náhradu.

### § 11.

#### Trestní ustanovení.

(1) Kdo nemaje k tomu oprávnění podle tohoto zákona vydává neperiodické publikace, trestá se, nejde-li o čin přísněji trestný, za správní přestupek vězením do 6 měsíců nebo pokutou do 100.000 Kčs, nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří náhradní trest vězení podle míry zavinění do 6 měsíců. Uloží-li se oba tresty zároveň, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytnou pokutu činit více než 6 měsíců.

(2) Kdo nemaje k tomu oprávnění podle tohoto zákona rozšiřuje neperiodické publikace nebo kdo jedná proti opatření, vydanému podle §§ 2, 4 nebo 10, trestá se, nejde-li o čin přísněji trestný, za správní přestupek pokutou do 50.000 Kčs. Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří náhradní trest vězení podle míry zavinění do 3 měsíců.

(3) Podle ustanovení předchozích odstavců se trestá i ten, kdo jednání tam uvedená jakkoli umožní nebo podporuje.

(4) Okresní národní výbor vysloví trestním nálezem, že neperiodické publikace, neoprávněně vydané nebo rozšiřované, nalézající se u pachatele, propadají ve prospěch státu, pokud k nim třetí osoby v dobré víře nenabýly práv.

(5) Okresní národní výbor může též v trestním nálezu vysloviti zánik vydavatelského oprávnění nebo oprávnění k rozšiřování, a to i tehdy, byla-li odsouzena pro čin trestný podle tohoto zákona osoba, která je podle zákona, stanov nebo smlouvy oprávněna zastupovati právnickou osobu, byl-li čin spáchán v souvislosti s výkonem funkce odsouzené osoby.

#### Závěrečná ustanovení.

### § 12.

Nedotčeny zůstávají předpisy, podle nichž jiné úřady nebo orgány vykonávají působnost ve věcech neperiodických publikací, zejména pokud jde o veřejnou bezpečnost a mravnost, veřejný klid a pořádek, jakož i o působnost ve věcech trestních.

### § 13.

Zákon ze dne 10. července 1933, č. 126 Sb., kterým se mění a doplňují tiskové zákony, se mění a doplňuje takto:

1. Ustanovení § 1, odst. 1 zní:

„(1) Bezplatně rozdíletí tiskopisy nebo je prodávati dům od domu, na veřejných místech a ve veřejných místnostech (kolportovati) je dovoleno.“

2. Ustanovení § 1, odst. 3 zní:

„(3) Kolportovati tiskopisy, které nejsou opatřeny povinnými údaji (§ 9 býv. tisk. zák., § 5 býv. uh. tisk. zák.), je zakázáno.“

### § 14.

Na vydávání a rozšiřování neperiodických publikací se nevztahují ustanovení § 56, odst. 4 a 5 živnostenského řádu, § 72, odst. 4 a 5 živnostenského zákona, §§ 3 a 4 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, č. 6 z r. 1863 ř. z., § 3, odst. 3 až 5 zák. č. 126/1933 Sb. a předpisy o omezeních v živnostenském a jiném výdělečném podnikání.

### § 15.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr informací a osvěty v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

**Gottwald** v. r.

**Dr. John** v. r.

**Zápotocký** v. r.

**Kopecký** v. r.